

Lukonkierikka & Lukonlysti

KERROSTALOT JA LUHTIRAKENNUKSET, LUKONMÄKI, RAKENNUSINVENTOINTI

Arkkittehtitoimisto Neva Oy 2023/2024

Lukonkierikka & Lukonlysti, Inventointi 10.02.2023, täydennetty 20.02.2024

Tekijä: Arkkitehtitoimisto Neva Oy

Ida Salama TkK. (Arkkitehti)

Sivujen 21 ja 22 kaaviot: Tobias Sädekoski TkK. (Arkkitehti)

Julkaisun valokuvat ja piirustukset, ellei toisin mainita: Arkkitehtitoimisto Neva Oy

PERUSTIETOLOMAKE

Lukonkierikka, tontti 837-061-6318-1, Yrttikatu 1, 33710 Tampere

Yrttikatu 1, kortteli 6318, tontti 1
Kohdetontilla sijaitsee neljä kolmikerroksista asuinkerrostaloa, joista kahdessa on maan alla sijaitseva kellarikerros.

Rakennusten ja niiden käyttöön liittyvät muutokset

Rakennus on pääosin alkuperäisessä kunnossa. Rakennukset ovat toimineet koko tähänastisen elinkaarensa aikana opiskelija-asuntoloina. Julkisivut on säilyneet alkuperäisen kaltaisina.

Nykyinen tontin omistaja

Tampereen Opiskelija-asuntosäätiö

Kohteen rakennusoikeus

6114 m²

Suojelutilanne

Ei suojeltu

Asuinkerrostalot

Suunnittelija	Pekka Ilveskoski
Rakennuttaja	Tampereen Opiskelija-asuntosäätiö
1. suunnitelmat päivätty	23.05.1980
Alkuperäinen käyttö	Opiskelija-asuntola
Nykyinen käyttö	Opiskelija-asuntola
Laajuus	6104 m ²

Asemakaava

Asemakaavan muutos 4.6.1980

Tonttia koskevia asemakaavamerkintöjä:

ALK Yhdistettyjen Liike- ja asuinkerrostalojen korttelialue. Korttelialue on rakennettava yhtenäisen suunnitelman mukaisesti. Rakennusten katoille saa varsinaisen rakennusoikeuden lisäksi rakentaa saunoja tms. tiloja asukkaiden käyttöön, kuitenkin enintään 40% kattopinta-alasta. Vesikattorakenteet eivät saa nousta yhtenäisen vaakasuoran kattolistan rajoittaman vaakatason yläpuolelle. Rakentamattomat korttelialueen osat, joita ei käytetä liikenteeseen, leikkialueiksi tms., on istutettava. Jokainen piha on istutettava siten, että sillä on yksi puu jokaista 50 m² pihan alaa kohti. Tontteja ei saa aidata.

Lukonlysti, tontti 837-061-6319-1, Pyykkiojankatu 2, 33710 Tampere

Pyykkiojankatu 2, kortteli 6319, tontti 1
Kohdetontilla sijaitsee neljä kaksikerroksista luhtikerrostaloa sekä yhteiskäyt-
törakennus.

Rakennusten ja niiden käyttöön liittyvät muutokset

Rakennus on pääosin alkuperäisessä kunnossa. Rakennukset ovat toimineet
koko tähänastisen elinkaarensa aikana opiskelija-asuntoloina. Julkisivut on säi-
lyneet alkuperäisen kaltaisina.

Nykyinen tontin omistaja

Tampereen Opiskelija-asuntosäätiö

Kohteen rakennusoikeus

2514 m²

Suojelutilanne

Ei suojeltu

Asuinkerrostalot

Suunnittelija	Pekka Ilveskoski
Rakennuttaja	Tampereen Opiskelija-asuntosäätiö
1. suunnitelmat päivätty	23.04.1980
Alkuperäinen käyttö	Opiskelija-asuntola
Nykyinen käyttö	Opiskelija-asuntola
Laajuus	2504 m ² + talousrakennus kerrosala 334 m ²

Asemakaava

Asemakaavan muutos 4.6.1980

Tonttia koskevia asemakaavamerkintöjä:

A_K Asuinkerrostalojen korttelialue. Varsinaisen kerrosalan lisäksi ton-
tin rakennusalalle saadaan rakentaa maanpäällisestä taloustilaa enintään 30 %
ilmoitetusta varsinaisen kerrosalan määrästä. Tontille on varattava yksi auto-
paikka kerrosalan 80m² kohti.

SISÄLLYSLUETTELO

INVENTOINNIN TAUSTAA	8
ALUEEN HISTORIA JA RAKENNUSKANTA	10
LUKONMÄKI ALUEENA	11
ALUEEN VARHAISVAIHEISTA NYKYAIKAAN	11
KAAVATILANNE	14
ALUEEN RAKENNUSKANTA KAAVIOINA	16
INVENTOITAVAT RAKENNUKSET	18
YHTEENVETO	34
LÄHDELUETTELO	35

INVENTOINNIN TAUSTAA

Tämä selvitys on tehty tontin omistajan toimeksiannosta pohjaksi mahdolliselle muutossuunnittelulle. Selvityksen tarkoituksena on avata rakennusten ja paikan historiaa kaupunginosan rakennetussa ympäristössä sekä kaupunkikuvassa. Tavoitteena on selvittää rakennuksen historia ja siinä tehdyt muutokset, sen nykytila sekä arkkitehtoninen merkitys.

Selvityksen taustatietoina on käytetty kirjallisia lähteitä, Tampereen kaupunginarkiston, kaupungin rakennusvalvonnan arkiston, Tampereen museoiden ja pirkanmaalaisten paikallismuseoiden yhteisen tietopalvelu Siirin, Museoviraston arkiston ja kirjaston lähteitä, piirustuksia ja valokuvia. Tekstissä esitetyt vuosiluvut perustuvat piirustusten ja asiakirjojen päiväyksiin. Valmistumisvuodet on esitetty siltä osin kuin ne ovat olleet tiedossa.

ALUEEN HISTORIA JA RAKENNUSKANTA

LUKONMÄKI ALUEENA

Lukonmäki on yksi Tampereen kaupunginosista ja se sijaitsee linnuntietä pitkin noin kuuden kilometrin päässä Tampereen keskustasta. Lukonmäki rajautuu pohjoisessa E63-valtatiehen, lännessä Hervannan valtavylylään, idässä Kaukajärven ja etelässä Hervannan kaupunginosaan.

Alueen tyypillisiä piirteitä ovat vahvat maastonmuodot, jotka syntyvät Lukonmäestä, Finninmäestä ja Kierikanmäestä. Lukonmäkeen luetaan myös Lukonojanmäki, Lukonmäen ja Hervannan välissä, missä sijaitsee nykyään Hervannan hyppyrimäki ja laskettelurinteet.

ALUEEN VARHAISVAIHEISTA NYKYAIKAAN

Lukonmäen ja Finninmäen historiaa voidaan seurata kirjallisia lähteitä pitkin 1500-luvulle. Alueet ovat olleet osa Messukylää ja Messukylä on aikoinaan kuulunut Pirkkalan suurpitäjään, josta se itsenäistyi 1636. Tampereen kaupunki perustettiin vuonna 1779, johon Messukylä Lukonmäki ja Finninmäki mukaanlukien liitettiin vuonna 1947.¹

Lukonmäen alueen asuttaminen liittyy Messukylän ja Tampereen läpi kulkevan harjujonon syntymään jääkauden jälkeen. Harjujonolla, joka kulkee Messukylänkin kautta, on sijainnut jo tuhansia vuosia mahdollisesti käytetty Selkätie ja siten mahdollistanut kaupankäynnin ja asuttamisen. Lukonmäen asuttamiseen liittyy vahvasti Messukyläläiset suurtilalliset Vilunen, Viiala, Turtola ja Turtonen, joiden maat sijaittivat rinnakkain ja ulottuivat kaistoina Hervantaan ja Lempäälän rajalle asti.² Sivulla 12 on ote Maanmittauslaitoksen vanhoista kartoista, joissa tilojen sijainti voidaan nähdä. 1800-luvun alkupuoliskolla Finnin-Lukonmäkeen perustetaan torppia ja alueen asuttaminen alkaa.³ Alueen vanhimpia olemassa olevia rakennuksia on 'vanha Välimäen talo', joka sijaitsee

1 Hinnerichsen 2008, 3

2 Moisio 1989, 11

3 Moisio 1989, 16

Pirjonkaivonkadun ja Keissunkadun kulmassa nykyäänkin.⁴

1940-1950-lukujen aikana Finninmäen ympäristöön rakennettiin toistakymmentä omakotitalon tyyppistä rakennusta, mutta 1959 Finnin-Lukonmäki meni rakennuskieltoon tulevien kehityssuunnitelmien takia. Samoihin aikoihin yhteiskunnallinen muutos vaikutti työskentelyyn. Kartanot eivät enää työllistäneet alueen asukkaita, vaan töihin hakeuduttiin Tampereen tehtaisiin. Alueella elettiin kuitenkin varsin maalaismaisesti 1970-luvulle asti. 1960-luvun lopulla ohikulkutien suunnitelmat ja alueen kaavattomuus johtivat Omakotiyhdistyksen perustamiseen.⁵ 1970-luvun alussa alue alkoi muuttua voimakkaasti kaupunkilähiöksi. Alueen ensimmäinen asemakaavaluonnos hyväksyttiin 1971, jossa kaavoitettiin Finninmäen, Lukonmäen ja Kierikanmäen (Lukonkallio) välinen alue. Aluetta on rakennettu 1970-luvulta nykyhetken asti, eniten kuitenkin 1970-1980-luvuilla. Sivulla 18 on rakeisuuskartta alueesta, jossa Lukonmäen rakennukset on jaoteltu rakennusvuosikymmenen mukaan.

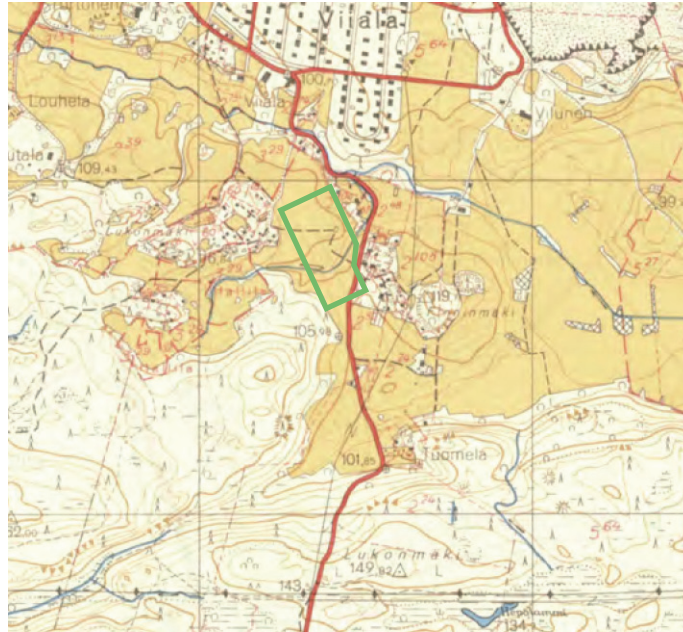
Seuraavilla sivuilla on Maanmittauslaitoksen Vanhojen karttojen palvelusta tuodut aluekartat alkaen 1900-luvun alusta, mistä hahmottaa alueen infran ja rakennusten kehittymisen. Invetoitavien rakennusten paikka on reunustettu vihreällä.

4 Moisio 1989, 24

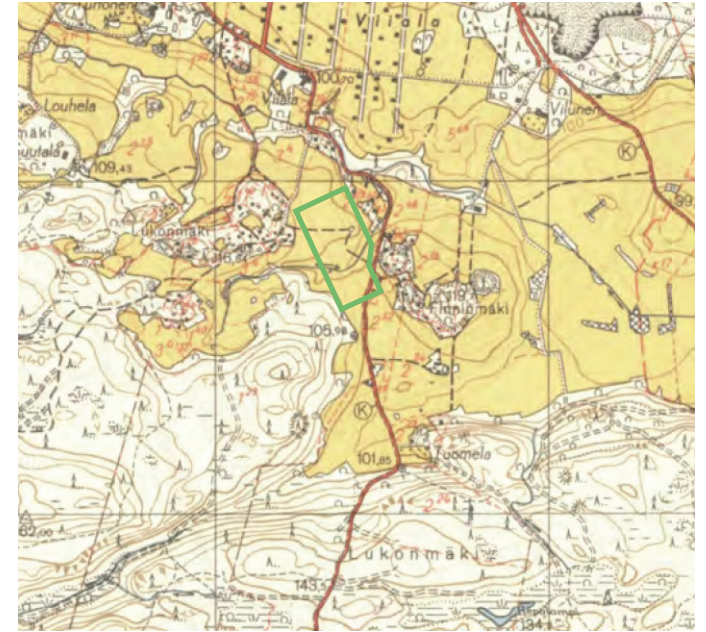
5 Moisio 1989, 60-61

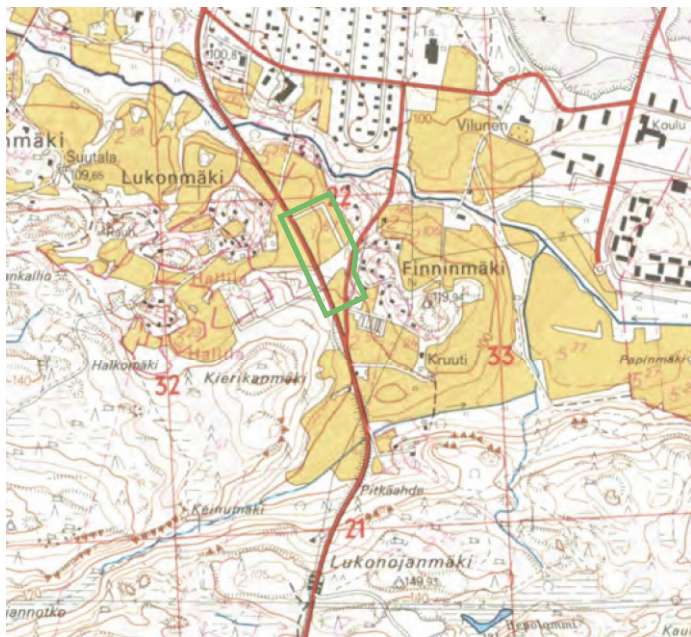
↑ Maanmittauslaitos, Vanhat painetut kartat, Messukylän/Tampereen kartta 1912

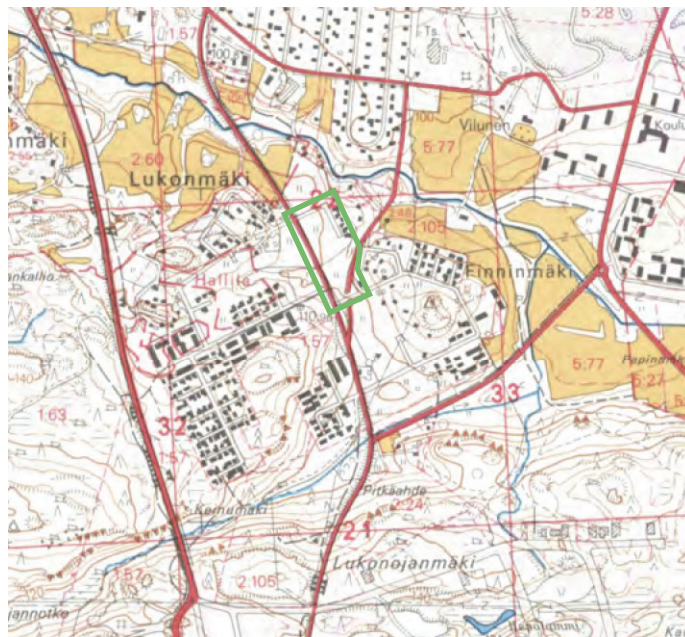
↑ Maanmittauslaitos, Vanhat painetut kartat, Messukylän/Tampereen kartta 1953

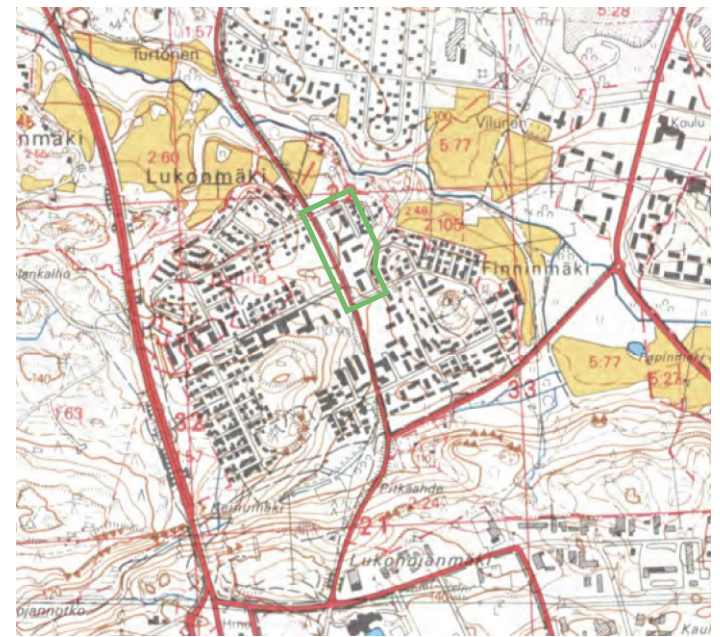
↑ Maanmittauslaitos, Vanhat painetut kartat, Messukylän/Tampereen kartta 1960

↑ Maanmittauslaitos, Vanhat painetut kartat, Messukylän/Tampereen kartta 1975

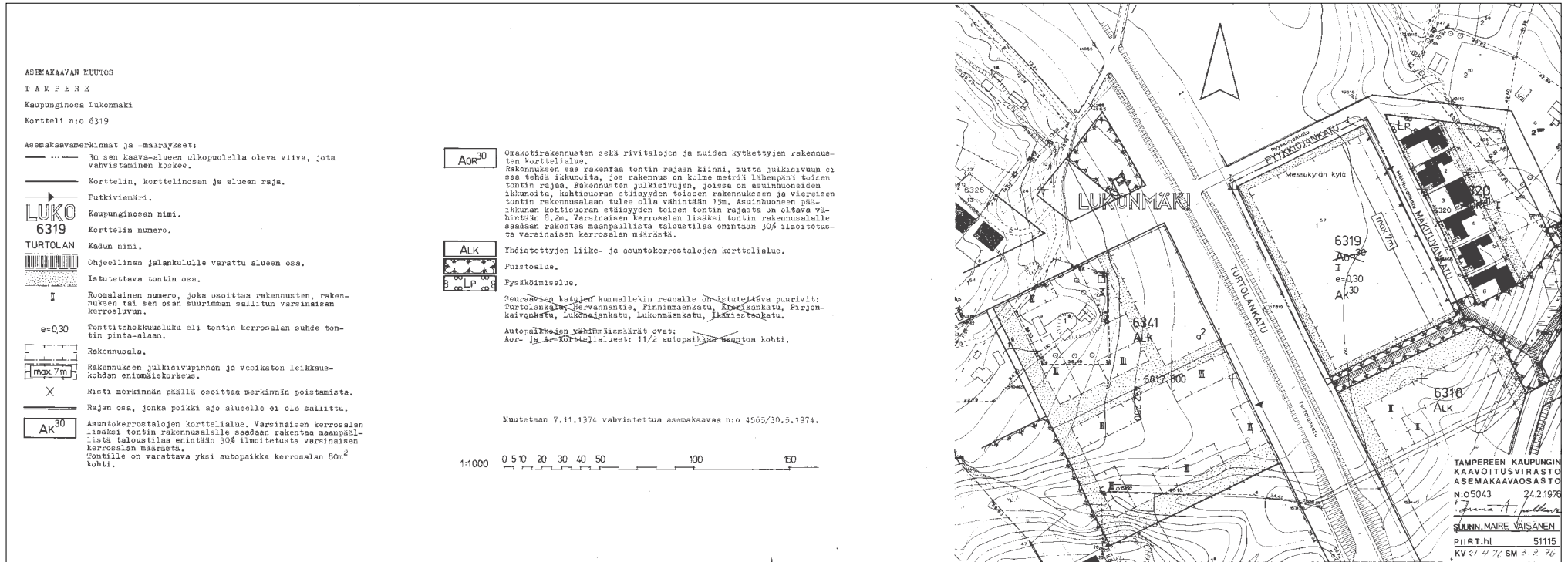
↑ Maanmittauslaitos, Vanhat painetut kartat, Messukylän/Tampereen kartta 1980

↑ Maanmittauslaitos, Vanhat painetut kartat, Messukylän/Tampereen kartta 1991

KAAVATILANNE

Seuraavassa kohdetonttien kaavatilanne.

↑ Lukonllystin tontin asemakaava

ASEMAKAAVAN MUUTOS
TAMPERE
Kaupunginosa LUKONMÄKI
Kortteli / Tontti 6310/15 ja 6318/1

ASEMAKAAVAMERKINNÄT JA -MÄÄRÄYKSET:

- 3 m sen kaava-alueen ulkopuolella oleva viiva, jota vahvistaminen koskee.
- Eri kaavoitusalueiden välinen välinen raja.
- Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.
- Ohjeellinen tontin raja.
- Putkiviemäri.
- Viemäriä varten varattava alue.
- Kaupunginosa nimi.
- Korttelin numero.
- Tontin numero.
- Kadun tai puiston nimi.
- Ohjeellinen jalkenkululle varattu alueen osa.
- Istutettava tontin osa. Alueelle saa rakentaa jalkenkulua- ja huolto-
teita sekä leikkipaikkoja.
- Rejan osa, jonka paikki oja alueelle ei ole sallittu.
- II Roomalainen numero, joka osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan
suurimman sallitun kerrosluvun.
- e=0,30 Tontitehokkuusluku eli tontin kerrosalan suhde tontin pinta-alaan.
- Alue, jolle rakennukset tontilla on sijoitettava (rakennusala).
- Autosäilytyspaikan rakennusala.
- Myymälän tai liikkeen rakennusala.
- Alueen alittava liikenneväylä.
- yt Alueella on varauduttava luovuttamaan n. 14 x 14 m² suurinen oja tai
rakennuksessa 60 m² suurinen tilo muutaman ja kaupungin puhtaana-
pi- ja puisto-osastoa varten. Tiloja ei lueta rakennuskiinteeseen.
- Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista.
- AR Rivitalojen ja muiden kytkettyjen rakennusten korttelialue.
- ADR Omakotirakennusten sekä rivitalojen ja muiden kytkettyjen rakennus-
ten korttelialue. Rakentamattomat korttelialueen osat, joita ei käytetä
liikenteeseen, leikkialueiksi tms, on istutettava. Rakentamatta
jäävä osa rakennuslupa- ja aidattava maastotekn. rakennuslupa-

 AK-I
 ALK

viranomaisen hyväksymällä aietettyillä. Rakennusaloille saa rakentaa talous-
rakennuksia, autokotuksia ja -suojia, joita ei lueta rakennuskiinteeseen.
Autopaikkojen vähimmäismäärät on:
ADR-korttelialueet 1) autopaikka asuntoa kohti.

Asutokerrostalojen korttelialue.

Yhdistettyjen liike- ja asutokerrostalojen korttelialue. Korttelialue
on rakennettava yhteisen suunnitelman mukaisesti. Rakennusten katoille
saa varsinaisen rakennusoikeuden lisäksi rakentaa saunoja tms. tiloja
asukkaiden käyttöön, kuitenkin enintään 40 % kattopinta-alaasta. Vesikatto-
rakenteet eivät saa nousta yhtenäisen vaakasuoran kattolistan rajoittaman
vaakatason yläpuolelle. Rakentamattomat korttelialueen osat, joita ei käytetä
liikenteeseen, leikkialueiksi tms, on istutettava. Jokainen piha on
istutettava siten, että sillä on yksi puu jokaista 50 m² pihan alaa kohti.
Tontteja ei saa aidata.

Autopaikkojen vähimmäismäärät ovat:
ALK-korttelialueet: 1) autopaikka kerrosalan 70 m² kohti tai 1 auto-
paikka asuntoa kohti.
1) autopaikka kerrosalan 55 m² kohti.

Liiketilat:
Sosiolaisto ja opetustoimintaa palvelevien rakennusten korttelialue.
Puistoalue.
Luonnontilassa säilytettävä puistoalue.

POISTETTAVAT ASEMAKAAVAMERKINNÄT JA -MÄÄRÄYKSET:

 YSO
Jalkenkululle varattu katualue.

Muutetaan 7.11.1974 vahvistettua asemakaavaa n:o 4565/30.5.1974.
"-"- 3.09.1976 "-"- "-"- n:o 5042/18.2.1976.

ALUEEN RAKENNUSKANTA KAAVIOINA

Rakennusvuosikymmen 1:5000

1921-1930	1971-1980
1931-1940	1981-1990
1941-1950	1991-2000
1951-1960	2001-2010
1961-1970	2011-

Rakennusten kerroskorkeus 1:5000

1	4
2	5
3	6 tai enemmän

INVENTOITAVAT RAKENNUKSET

LUKONKIERIKKA

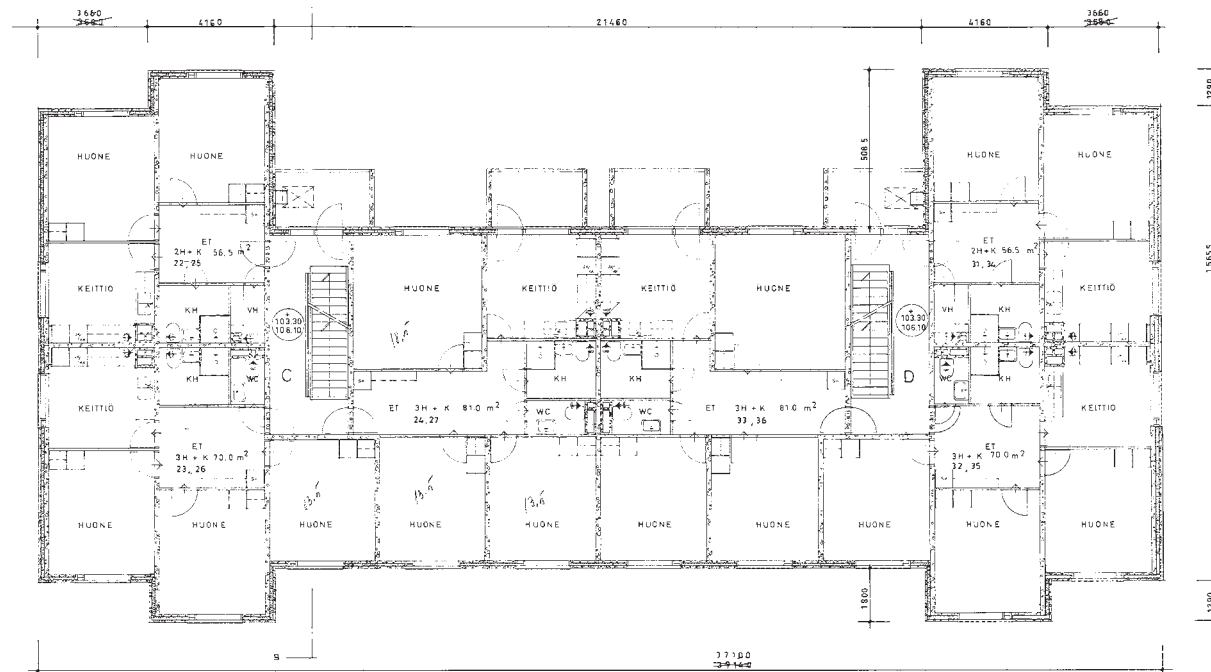
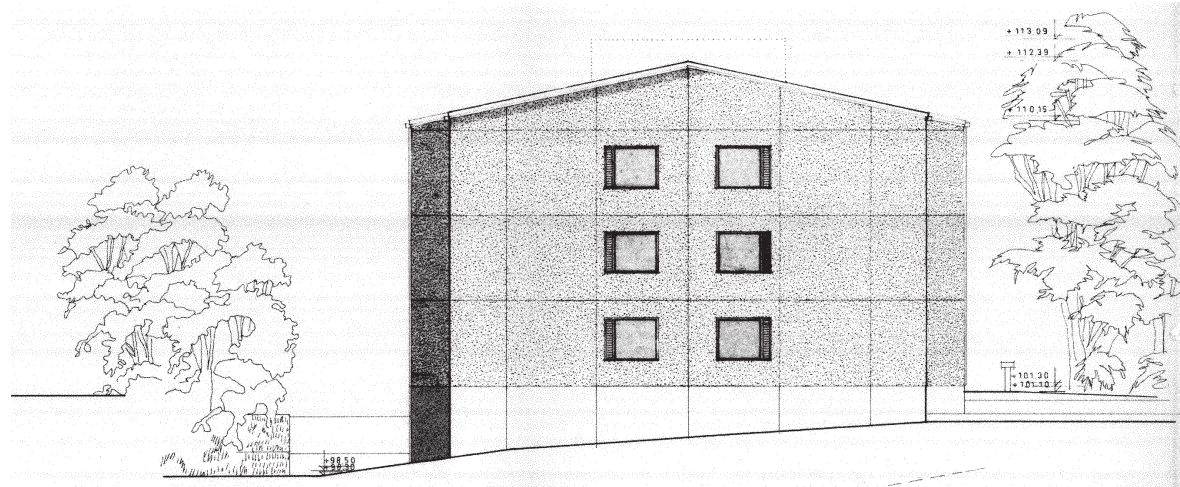
RAKENNUSVUOSI	1982
SUUNNITTELIJA	Pekka Ilveskoski
OSOITE	Yrttikatu 1, 33700 Tampere
KOKONAISUUS	4 asuinkerrostaloa
LAAJUUS	6104 m ²
KERROSLUKU	3 asuinkerrosta, A-B ja E-F rakennuksissa kellarikerrokset
PERUSTA	Maanvarainen laatta, betonisokkeli, antura
RUNKO	Teräsbetonielementti
KATTOMUOTO	Harjakatto
KATE	Huopakate
JULKISIVU	Pesubetoni-sandwich
ULKOVÄRIT	Seinissä vaaleanharmaa pesubetoni, ikkunapuitteet ja vesisyöksyt keskiruskean väriset, kate tiilenpunainen
TOIMINTA JA KULTTUURIHISTORIA	Rakennus on toiminut koko olemassaolonsa ajan opiskelija-asuntolana.

KUVAUS

Rakennukset ovat tyyppisiä oman aikakautensa asuinkerrostaloja, joiden asutosuunnittelussa on huomioitu opiskelija-asuminen siten, että usean huoneen asunnoissa voi asua niin perhe kuin yksittäiset opiskelijat. Pohjaratkaisu on asutosuunnittelullisesti kestävä ja muuntautuva. Rakennukset muodostavat yhtenäisen kokonaisuuden, johon kuitenkin rajautuu erilliset pihakokonaisuudet, ja tontin keskellä sijaitsevaan notkelmaan on sijoitettu tonttia palvelevat autopaikat. Ympäristö on vehreää ja kasvillisuutta kiitettävästi, mikä on alueen viihtyisyydelle ansioksi. Rakennukset ovat teräsbetonirakenteisia, ja julkisivu koostuu pesubetonipintaista sandwichelementeistä, joiden väliset saumat on jätetty näkyviin. Rakennusten betoninen sokkeli on huomiota herättävän matala. Parvekkeiden etulevy on harjattua betonia, ja kerännyt pintakasvustoa, joka vuorostaan kerää nestettä ja valumajälkiä. Ikkunoiden karmit ja puitteet ovat tumman ruskeat ja paikoin selkeässä korjauksen tarpeessa. Puu on osin halkeillutta ja vesipeltien päällä kasvaa jäkälää.

Rakaisuuskartta 1:5000

↑ Lukonlystin C-D-talon julkisivupiirustus itään ja 2.-3. kerroksen pohjapiirustus. Piirustukset TOAS

↑ Lukonkierikka ja Lukonlysti Turtolankadulta kuvattuna

↖ Lukonkierikan sisäpiha kaakosta kuvattuna

← Lukonkierikka Yrttikadulta kuvattuna. Kuvassa näkyy julkisivun pesubetonipinta, julkisivulaattojen saumaus ja ruskeat julkisivudetaljit.

↑ Lukonkierikan kaksion keittiö maantasokerroksessa

➤ Lukonkierikan kaksion huone, joka toimii parhaillaan merkitsemättömien pyörien varastona. Ensimmäisen kerroksen asunnot eivät ole asuinkäytössä asunnoissa ilmenneiden sisäilmaongelmien takia.

→ Lukonkierikan porrashuone. Porrashuoneet olivat hyvässä ja siistissä kunnossa.

↑ Lukonkierikan saunatilojen suihkuhuone. Rakennusten osoitetut yhteistilat on suunniteltu riittävän väljiksi.

↑× Lukonkierikan pesula.

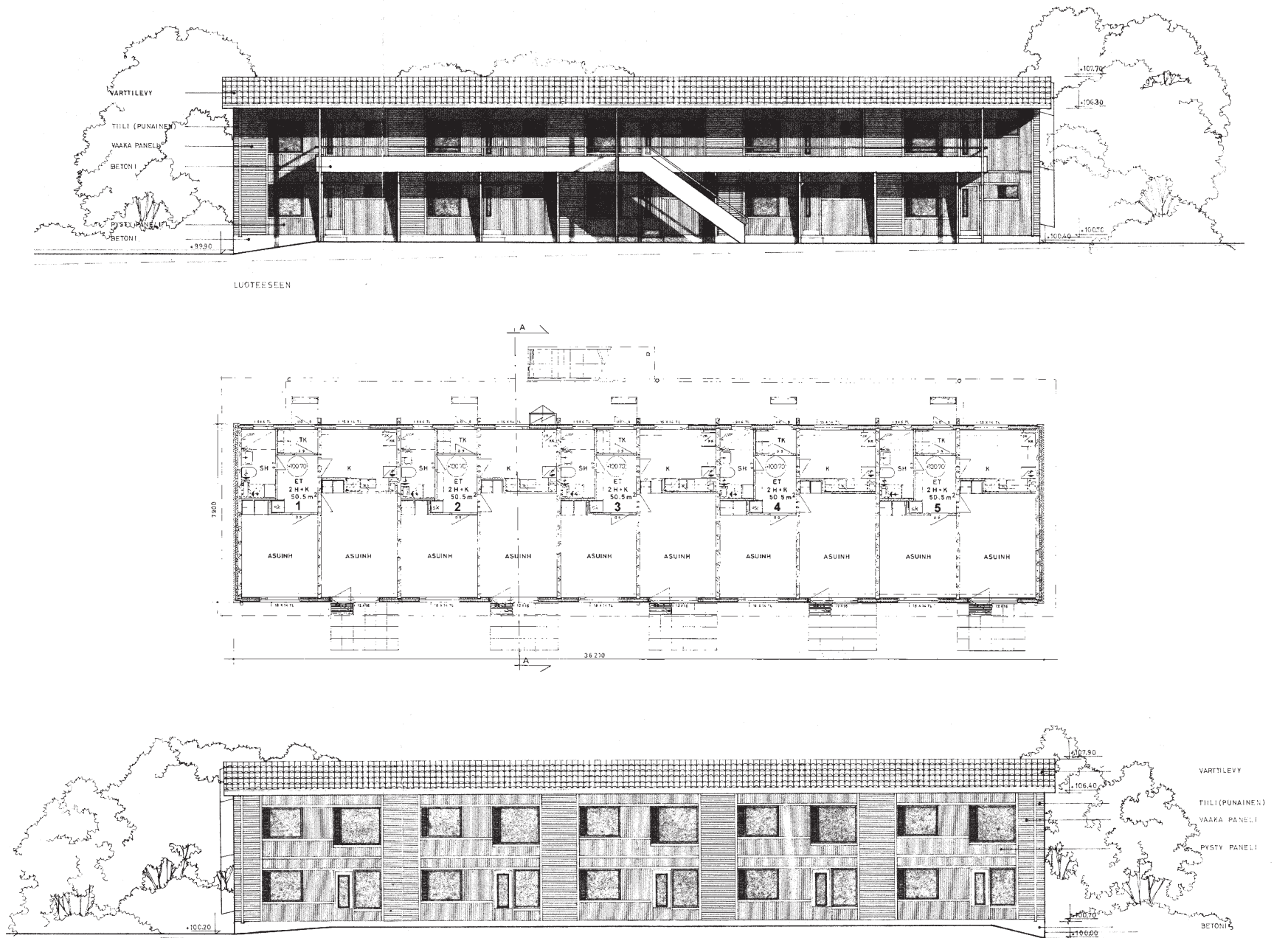

LUKONLYSTI

RAKENNUSVUOSI	1982
SUUNNITTELIJA	Pekka Ilveskoski
OSOITE	Yrttikatu 1, 33700 Tampere
KOKONAISUUS	4 asuinkerrostaloa ja talousrakennus
KERROSALA	2514 m ²
KERROSLUKU	2
PERUSTA	Maanvarainen laatta, betonisokkeli, antura
RUNKO	Teräsbetonielementti
KATTOMUOTO	Loiva harjakatto
KATE	Huopakate
JULKISIVU / VUORAUS	Pesubetoni-sandwich lyhyillä julkisivuilla, puuverhoilu pitkillä julkisivuilla
ULKOVÄRIT	Vaaleanharmaa pesubetoni, tummanruskea laudoitus, ikkunapuitteet, vesisyoäsyt ja julkisivuladoituksen rytmitykset valkoisen väriset, kate tummanharmaa
TOIMINTA JA KULTTUURIHISTORIA	Rakennus on toiminut koko olemassaolonsa ajan opiskelija-asuntolana.

KUVAUS

Lukonlystin rakennuskokonaisuus koostuu neljästä pohjapiirustuksiltaan vastaavista mutta rakennuksen pituuksilta vaihtelevista kaksikerroksisista luhtitaloista. Rakennukset muodostavat pihapiirin, jossa rakennusten yhteinen talousrakennus täydentää kokonaisuuden siten, että rakennusten väliin jää selkeästi rajattu sisäpiha. Rakennuskokonaisuus sopeutuu koillispuolella sijaitsevaan rakennuskantaan onnistuneesti. Koko tontti on hyvin tasainen, mutta tontin lounais- ja luoteisreunoilla maanpinta nousee selkeästi teitä kohden. Myös näissä rakennuksissa huomio kiinnittyy matalaan betoniseen sokkeliin, paikoin maa-ainesta on kasautunut sokkelien viereen siten, että puuverhoilu on kosketuksissa maa-aineksen kanssa. Sisäpihalla kasvaa komeita mäntyjä, jotka luovat sisäpihalle viihtyisyyttä ja asuntoihin yksityisyyttä. Talousrakennuksen lounaispuolelle on keskitetty kaikki tontin autopaikat. Kaikki kohteiden asunnot ovat toisiaan vastaavat, pohjasuunnittelultaan joustavat. Rakennusten katteet on piirustuksista poiketen huopakatteisia.

↑ Lukonllystin A-talon julkisivupiirustukset ja 1. kerroksen pohjapiirustus. Kaikki luhtitalot on suunniteltu samanlaisiksi, ainoastaan rakennusten pituus vaihtelee.
Piirustukset TOAS

↑ Lukonlystin A-talo, roskakatos ja yhteisrakennuksen pohjoispääty

↑ Lukonlystin A-talon sisäänkäynnin ja luhtikäytävä

↑ Kuvissa Lukonlystin A- ja B-talot sisäpihan puolelta

↑ Lukonlystin B- ja C-talot sisäpihan puolelta

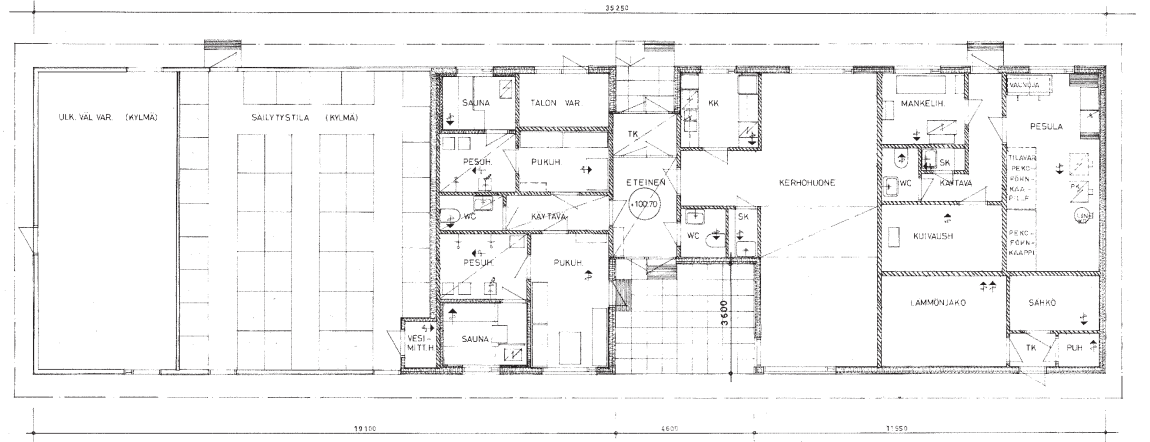
↑ Lukonlystin eteisen tuulikaappi

↑ Keittiö

- ↑ Kylpyhuoneen suihku- ja wc-tila
- ↖ Asuinhuoneessa ei havaittu korvausilmaventilejä.
- ← Luhtiasunnon eteinen

↑ Yhteisrakennuksen pohjapiirustus. Piirustukset TOAS

VLÄPOHJA

- KÄTTÖTILII BETONIA
- SUOJELAUDOITUS 22x100 k 320
- RIMOTUS 20x50 k 600
- MUOVIKELMU
- KÄTTÖKANNATTAJAT 50x100 k 500
- TUULETUSVÄLI
- TUULENSUOJALEVY 30
- MINERAALIVILLA 100+100
- BETONILAATTA 160
- K = 0.18

ULKOSEINÄ PUURAKENTEINEN

- PUGLIPONTTILAUDOITUS 19
- VAAKAPANELI TAI RISTYSPANELI
- ALUSRIMOITUS ILMARAKO 20
- TUULENSUOJALEVY (bituliitti) 32
- MINERAALIVILLA 100+50
- EYSTEVLÄNKÖ 50x50 k 600
- VAAKARUNKO 50x50 k 600
- ALUMI-PAPERI
- KIPSILEVY 13
- K = 0.275

VALIPOHJA

- PÄÄLLYSTE BETONILAATTA 190

ALAPOHJA

- LATTIAPÄÄLLYSTE
- BETONILAATTA 100
- MUOVIERISTYSLEVY 100
- MUOVIKELMU
- HIEKKA 50
- SORA >250
- K = 0.31 (ULON REUNA-ALUE)
- K = 0.17 (SISEMPI)

ULKOSEINÄ KIVIRAKENTEINEN

- 1/2 KIVEN TIIILI 130
- MINERAALIVILLA 125
- BETONI 150
- K = 0.31

ULKOSEINÄN VAAKALEIKKAUS PILASTERIN KOHDALTA

IKKUNAT 3-HERTAISIA SISÄNNAIKEAVIA, K6 1.85

VÄLISEINÄ KANTAVA

- HUONEISTON SISÄINEN 150
- HUONEISTOJEN VÄLINEN 160
- la = 52 db
- TAVITTA PÄÄLLYSTE PÄÄLLYSTE A 30
- VAATIMUKSEN

VÄLISEINÄ KEVYT

- RAKSA-KIPSILEVY 68

Tarkastettu ja vahvistettu arkkitehtina Pekka Ilveskoski
 Tampereen rakennusvalvonnasta
 19.10.2018
 Pekka Ilveskoski
 Sos. nro 16 - Pöytäkirja

OPISKELIJA - ASUNTOLA LUKONLYSTI			
PIIRUSTUS N:O	PIIRUSTUSLAJI	RAKENNUSKOHD	PAIVYS
30	PÄÄPIIRUSTUS	TALOT A, B, C JA D	TAMPERE 23.6.80
MITTAAVA	RAKENNUSOMENPIDE		DIIRI M. LUUTTU 19.6.80
3.10	LUKONLYSTI		T
PIIRUSTUKSEN SISÄLTÖ	SIJAINTI	SIUNNITTELU	
RAKENNELEIKKAUKSIA	KUNTA TAMPERE		
	K.O. JYVA	LUONNOS	
	KORTTELI 6315		
	TONTTI N:O 1		
	OSOITE PIKKILOJAN KATU		PEKKA ILVESKOSKI
			ARKKITEHTI SAFA
KY ARKKITEHTITOIMISTO PEKKA ILVESKOSKI JA KUMPP.	KASLINMANNATU 8 A	38200 TAMPERE 21	Puh. 031-33463

↑ Lukonlystin rakennedetailjeja. Piirustukset TOAS

↑ Lukonllystin yhteisrakennuksen sisäänkäynti

↑ Yhteistila

↑ Yhteistila

↑ Pukuhuonetilat

↑ Lukonlystin C-talon terassit.

YHTEENVETO

YLEISESTI

Rakennustypologiana Lukonlysti suhteutuu alueen muihin kaksikerroksisiin rivitalokohteisiin, joita alueella on runsaasti (ks. sivu 17). Lukonmäen alueella merkittävä osa rakennuskannasta on yksi- ja kaksikerroksisia rivitaloja. Alueen ainoat kerrostalot sen sijaan sijoittuvat Turtolankadun itä- ja länsipuolille pohjois-eteläsuuntaisena vyöhykkeenä. Kerrostalojen kerrosluvut vaihtelevat kahdesta ja puolesta kerroksesta kolmen ja neljän kerroksen välille, ja rakennusten alin kerros toimii yleensä yhteistilojen kerroksena tai puolittain maan alle sijoitettuna kerroksena, millä on suunnittelullisesti vastattu kumpuilevan maaston pinnanmuotoihin. TOAS omistaa Lukonkierikan ja Lukonlystin kohteiden lisäksi Finnimäenkadun eteläpuolella sijaitsevan seitsemästä asuinrakennuksesta koostuvan Lukonkruutin, joiden rakennukset on rakennettu vuonna 1991. Tämän alueen eteläpuolella sijaitsee seitsemän kerrostalon, ulkoarkkitehtuuriltaan Lukonkierikkaa muistuttava talokokonaisuus, joka on rakennettu vuonna 1982 (Kruutinkuja 1). As Oy Pohjapoika (Lukonmäenkatu 3) on puolestaan vuonna 1991 rakennettu kahden asuinkerrostalon tiiliverhoiltu kokonaisuus. As Oy Lukonmäki (Lukonmäenkatu 1) on kolmikerroksinen sileäpintainen betonielementtirunkoinen vuonna 1980 rakennettu kahden rakennuksen kokonaisuus.

Pekka Ilveskoski (1931-1987) oli tamperelainen arkkitehti ja hän on tunnettu parhaiten Näsinneulan ja Sara Hildénin museonrakennuksen suunnittelusta. Ilveskoski oli tuottelias arkkitehti, joka teki urallaan lukuisia julkisia rakennuksia, mutta myös pientaloja ja kerrostaloja, joista jälkimmäisistä monet olivat ajalleen tyypillisiä betonielementtisiä lamellitaloja. Lukonkierikka ja Lukonlysti, jotka valmistuivat 1982 sijoittuvat Ilveskosken suunnittelu-uran loppupäähän. Rakennukset ovat typologiltaan ja arkkitehtuuriltaan tyypillisiä aikakautensa tuotteita.

LUKONKIERIKKA

Silmävaraisesti tarkasteltuna (helmikuu 2023), Lukonkierikka on niin sisä- kuin ulkotiloitaankin varsin alkuperäisen kaltaisessa kunnossa. Porrashuoneisiin on tehty todennäköisesti vuosien saatossa pintamaalausta, kuten asuntojen seiniinkin. Kylpyhuoneiden pinnat on todennäköisesti myös uusittu jossakin kohtaa, vaikka nykyiset muovimattoiset pinnat ovat jo uusimisen tarpeessa. C-D-rakennuksessa alimman kerroksen asunnot on otettu pois asuinkäytöstä sisäilmaongelmien takia. Rakenteiden kuntotutkimus on suositeltavaa toteuttaa.

Lukonkierikka edustaa arkkitehtonisesti tyypillistä aikakautensa kerrostalorakentamista pesubetonipintoineen ja rakennustapana sandwich-elementteineen. Myös pihasuunnittelu ja rakennuksen asemointi edustaa aikakautensa tyypillistä väljää suunnittelua. Kohteella ei ole merkittäviä kaupunkikuvallisia, historiallisia tai arkkitehtonisia arvoja. Rakennusten arvo on kestävässä ja tarpeeksi väljässä asuntojen suunnittelussa, mitkä mahdollistavat kohteen asukaskunta huomioiden joustavaa asumista erilaisiin tarpeisiin. Kohteen arvoja on myös vehreä ympäristö ja runsas kasvillisuus tontilla.

LUKONLYSTI

Silmävaraisesti tarkasteltuna (helmikuu 2023), Lukonlysti on niin sisä- kuin ulkotiloitaankin varsin alkuperäisessä kunnossa. Vuonna 2004 tehdyn A-rakennuttajien kuntoarvion valokuvien perusteella kylpyhuoneiden pintamateriaalit on vaihdettu todennäköisesti 2000-luvun alku- puolella, mutta pinnat ovat uusimisen tarpeessa.

Rakennuksissa on kerrottu olevan sisäilmaongelmia maantasokerroksessa. Sokkelikorkeus on 100 mm, mikä käy ilmi leikkauspiirustuksesta, eikä rakennuksen ympäristössä maastonmuotoja ole leikkauspiirustuksissaan esitetty rakennuksista pois päin viettäväksi. Koska pitkä julkisivut ovat rankorakenteisia, on oletettavaa, että kosteusvaurioita on voinut syntyä. Silmävaraisesti tarkasteltuna tonttikierroksella (helmikuu 2023), tilanne ei ole merkittävästi muuttunut suunnitelmien nähteen. Paikoin maa-ainetta on kertynyt julkisivun eteen siten, että puuverhoilu osuu maan pintaan. Asunnoissa ei ole korvausilmaventtiilejä, mikä osaltaan voi vaikuttaa kerrottuun havaintoon sisäilmaongelmista. Rakenteiden kuntotutkimus on suositeltavaa toteuttaa. Vuonna 2004 tehdyn A-rakennuttajien kuntoarvion mukaan Lukonlystin rakennukset ovat rakenteiltaan tyydyttävässä kunnossa.

Lukonkierikka edustaa arkkitehtonisesti aikakautensa vaatimatonta luh- titalorakentamista. Kohteella ei ole merkittäviä historiallisia tai arkkitehtonisia arvoja. Kohteen kaupunkikuvallinen arvo on sen sovittumisessa koillisessa sijaitsevaan pääasiassa yksikerroksiseen pientaloalueeseen sopivalla tavalla. Kohteen arvoja ovat myös vehreä ja yhteisöllisyyteen kannustava sisäpiha, jolle luonnetta antaa olemassa olevat komeat männyt.

LÄHDELUETTELO

Käytetyt kirjalliset lähteet:

1. Jorma Moisio, 1989, Kartanoiden takamaista lähiöksi
2. Miia Hinnerichsen, 2008, Finninmäenkatu 6 ja 10, rakennetun ympäristön inventointi
3. A-rakennuttajat, 2004, TOAS Lukonlysti kuntoarvio

Käytetyt arkistot:

1. Tampereen kaupunginarkisto
2. Tampereen kaupungin rakennusvalvonnan arkisto
3. Tampereen museoiden ja pirkanmaalaisten paikallismuseoiden yhteisen tietopalvelu Siiri